

АНОТАЦІЯ
до навчальної дисципліни
«**ВИРОБНИЧА САНІТАРІЯ**»

Освітньо-професійний ступінь:	<i>фаховий молодший бакалавр</i>
Спеціальність	<i>263 Цивільна безпека</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Радіаційний та хімічний контроль</i>
Семестр вивчення дисципліни	<i>III</i>
Обсяг вивчення год/кредитів ЄКТС:	<i>45/1,5</i>
	<i>лекції — 22 год;</i>
	<i>семінарські — 8 год;</i>
	<i>залік — 2 год;</i>
	<i>самотійна робота — 13 год.</i>

Мова викладання — українська

Покликання на електронну бібліотеку училища ВПУ ЛДУ БЖД (м. Вінниця): https://drive.google.com/drive/folders/1nTzsTbfjmAV5G3_6rHj-5w38Hp18kVxi?usp=drive_link

Інформація про викладача:

ПЕТРОВСЬКИЙ Павло Миколайович – викладач навчального відділення цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.

У своїй діяльності використовує сучасні освітні технології, інноваційні методи для навчання здобувачів освіти. Під час проведення занять використовує опорні схеми з використанням опорних сигналів.

1. Анотація до курсу

Вибірковий курс “**Виробнича санітарія**” для здобувачів освіти за освітньо-професійним ступенем “фаховий молодший бакалавр” спеціальності 263 Цивільна безпека освітньо-професійної програми “Радіаційний та хімічний контроль” передбачає формування стійких знань, умінь і навичок щодо гігієни та фізіології праці, виробничої санітарії - мікроклімат робочої зони, шкідливі речовини робочої зони, освітлення виробничих приміщень, вібрація, шум, ультразвук та інфразвук, випромінювання, зниження вражаючих факторів; обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на попередження надзвичайних ситуацій; захисту особового складу (персоналу), населення, матеріальних та культурних

цінностей в умовах надзвичайних ситуацій з основами локалізації та ліквідації їх наслідків.

Вивчення дисципліни відіграє значну роль у становленні здобувача освіти як фахівця, який розуміє суть токсикодинаміки, токсикокінетики небезпечних речовин.

2. Мета, предмет та завдання курсу

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для об'єктивного оцінювання впливу шкідливих чинників виробництва на працездатність, самопочуття та здоров'я працівників з урахуванням особливостей підготовки фахових молодших бакалаврів за відповідними напрямками підготовки та майбутньої професійної діяльності випускників.

Завдання сформулювати системний підхід до розуміння впливу шкідливих чинників виробництва на працездатність, самопочуття та здоров'я працівників, надати йому знання засобів захисту від дії на організм людини цих чинників і основних профілактичних заходів щодо запобігання професійних захворювань і отруєнь, принципів та організаційних форм покращення здоров'я робітників та уміння застосовувати зазначені знання на практиці.

3. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни “Виробнича санітарія” фахові молодші бакалаври повинні бути здатні до вирішення професійних задач, пов'язаних з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності під час роботи та володіти інтегральними, загальні та спеціальні компетентностями.

Інтегральні компетентності:

- здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки під час ліквідування надзвичайних ситуацій, аварій, їх наслідків і гасіння пожеж або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасних природничих, математичних та технічних наук на основі системного підходу та може характеризуватися певною невизначеністю умов в процесі професійної діяльності; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

– здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

– здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

Спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність застосовувати вимоги законодавства України у сфері пожежної безпеки та цивільного захисту населення і територій у своїй професійній діяльності
- здатність застосовувати основні методи оцінки стану навколишнього середовища;
- здатність обґрунтовано визначати способи проведення та здійснювати рятування і евакуації людей з осередків (зони) небезпеки;
- здатність проводити аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, роботи з ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж;
- здатність обґрунтовано вибирати і застосовувати протипожежну та аварійно-рятувальну техніку, пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент для виконання спеціальних робіт і проводити їх обслуговування;
- здатність у складі групи розвідки використовувати спорядження і прилади під час ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій (аварій);
- здатність виконувати в захисних дихальних апаратах спеціальні роботи в непридатному для дихання середовищі та проводити обслуговування захисних дихальних апаратів;
- здатність проводити аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, роботи з ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж;
- здатність обґрунтовано вибирати і застосовувати протипожежну та аварійно-рятувальну техніку, пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент для виконання спеціальних робіт і проводити їх обслуговування;
- здатність у складі групи розвідки використовувати спорядження і прилади під час ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій (аварій);
- здатність виконувати в захисних дихальних апаратах спеціальні роботи в непридатному для дихання середовищі та проводити обслуговування захисних дихальних апаратів.

Результати навчання:

Ідентифікувати та визначати рівень небезпеки впливу фізичних, хімічних, біологічних, психофізіологічних і соціальних шкідливих та небезпечних виробничих чинників;

Аналізувати безпечність виробничого устаткування.

4. Структура курсу

Орієнтовний тематичний план		
1	Фізіологія людини. Фізіологія праці. Законодавство в галузі гігієни праці.	10
2	Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності. Перелік робіт з підвищеною небезпекою та робіт, для яких є потреба в професійному доборі.	12
3	Сфера об'єкту дослідження виробничої санітарії. Мікроклімат робочої зони. Вплив параметрів мікроклімату на людський організм. Методи та засоби нормалізації мікроклімату.	10
4	Іонізуюче випромінювання та його нормування. Вплив на	7

	людський організм.	
5	Нормативно правова основа проведення атестації робочих місць за умовами праці. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності	4
Залік		2
Всього годин/кредитів ЄКТС за другий семестр		45/1,5

5. Система оцінювання

Оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється за 12-бальною системою, що відповідає 4-ом рівням засвоєння знань: початковому (1, 2, 3 бали), середньому (4, 5, 6 балів), достатньому (7, 8, 9 балів), високому (10, 11, 12 балів).

6. Література

1. Конституція України : станом на 1 вересня 2015 року відповідає офіц. текстові. Київ : ФОП ПАЛИВОДА А. В., 2015. 64 с.
2. Кодекс Цивільного захисту України: станом на 1 липня 2013 року: відповідає офіц. текстові. – Вінниця: Діло, 2014. – 138 с.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV: (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/ed20110101>. – Назва з екрана.
4. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII: (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>. – Назва з екрана.
5. Закон України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 р. : (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>.
6. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних: (Електронний ресурс). – Режим доступу: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=61781.
7. Норми радіаційної безпеки України; доповнення: Радіаційний захист від джерел потенційного опромінення (НРБУ-97/Д-2000).: (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0552-05#Text>.
8. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості на небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу», затверджені наказом МОЗ України № 248 від 08.04.2014 р. : (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text>.
9. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною безпекою : Наказ державного комітету України з нагляду за

охороною праці від 26.01.2005 № 15 : (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05>. – Назва з екрана.

10. Про затвердження Типового положення про службу охорони праці : Наказ державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15.11.2004 № 255 : (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04>. – Назва з екрана.

11. Про затвердження порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві: Постанова кабінету міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337: (електронний ресурс). – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%d0%bf#text>. – назва з екрана.

12. Войналович О.Б., Білько Т.О. Виробнича санітарія. Навчальний посібник. Київ, 2009. – 77 с. 4. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці Підручник / За ред. М.П. Гандзюка. – К.: Каравела, 2006. – 392 с.

13. Основи охорони праці : підручник. В.Ц. Жидецький– вид 3-є, перероб. І доп. – ,Львів : Уад, 2006. – 336 с.

14. Виробнича санітарія, фізіологія та гігієна праці : підручник. О. Б. Горностаї, О.В. Станіславчук– вид 3-є, перероб. І доп. – ,Львів : уад, 2021. – 226.